

Pierwsze spojrzenie na Exchange12

Konrad Saga³a

Wprowadzenie

Niektórzy z was w³ośnie wdrożyli Exchange 2003, inni ci¹ gle jeszcze używaj¹ Exchange'a w wersji 2000 lub nawet 5.5, z bólem serca przygotowuj¹c się do migracji. Tymczasem do drzwi puka już nowa wersja, o której po udostępnieniu wybranym klientom wersji Beta 1 możemy już sporo rzeczy powiedzieć:

Wszyscy ciekawi s¹ nowej wersji systemu, zw³łaszcza że po rewolucyjnym Exchange 2000 wersja 5.5 Exchange 2003 by³a już tylko niewiele więcej niż kolejnym Service Packiem. Wykupione w ostatnich latach przez Microsoft firm produkuj¹cych oprogramowanie zwi¹zane z poczt¹ (Sybari, FrontBridge) zaost³ry³o apetyty administratorów i sympatyków systemu, którzy liczyli na zwi¹kszenie funkcjonalności zawartej wewn¹trz pakietu. Ostatnie doniesienia jednak wskazuj¹ na to, że Exchange12 nie b¹dzie zawiera³ tak interesuj¹cych dodatków jak zintegrowany system antywirusowy, przynajmniej w wersji RTM.

Silnik bazodanowy

Pomimo pocz¹tkowych zapowiedzi nie b¹dzie tak¹e zmiany wys³użonego silnika bazodanowego na SQL-a 2005, co by³oby zgodne z trendem widocznym chocia¹by w Project Serverze czy te¹ Sharepoint Portal Serverze. Administratorzy, którzy zarwali nock¹e naprawiaj¹c uszkodzon¹ baz¹e Exchange'a przyjm¹ t¹e informacj¹e zapewne ze smutkiem. Z drugiej jednak strony, pomimo swoich u³omności obecny mechanizm przechowywania danych jest już dobrze znany i udokumentowany, a jego obs³uga nie zmieni³a się zbytnio w kolejnych wersjach systemu. Dzięki temu użytkownicy przygotowuj¹c się do wdrożenia nowej wersji nie b¹dzieli musieli uczy¹ć się obs³ugi kolejnych produktów. Pomimo jednak tego, że Exchange z silnikiem SQL zosta³ od³ożony na razie na pó³k¹e, pocieszaj¹ce jest to, że Microsoft do³oży³ starań, żeby z wys³użonego silnika zrobić Jumbo Jeta. Poza różnymi drobnymi poprawkami kilka zmian b¹dzie naprawd¹e znac¹lych. Ma zosta¹e zlikwidowany dodatkowy plik STM, co ma upro¹ścić i przyspieszyc¹ pracę oraz zlikwidowac¹ pojawiaj¹ce się problemy zwi¹zane np. z duplikowaniem danych w bazie podstawowej i STM. Wprowadzony zostanie w to miejsce inny mechanizm obs³ugi zawartości webowej. Ciekaw¹ i po¹zyteczn¹ funkcj¹ b¹dzie możliwo¹ść ci¹głej replikacji poszczególnych baz zaczerpnięty z SQL, tzw. „log shipping”, który pozwala na sta³e zapisywanie danych z bazy produkcyjnej w jej kopii zapasowej, któr¹ moż¹na w ka¹dym momencie od³czy¹ć w celu przeprowadzenia testów w laboratorium.

64 bity

Cz¹e¹udogodnień i usprawnień zwi¹zanych jest z przepisaniem Exchange'a na platform¹e 64-bitow¹. Exchange 12 jest pierwszym produktem wprowadzanym przez Microsoft wy³cznie w technologii 64-bitowej, co jest w końcu jak najbardziej zgodne z narzuconym przez producentów procesorów kierunkiem rozwoju. Rozwi¹zanie takie umo¹liwia lepsze wykorzystanie możliwo¹ści systemu operacyjnego i zasobów serwera, bez konieczności w³czania dodatkowych prze³czników w boot.ini w celu przydzielenia pamięci powy¹żej 1GB czy te¹ strojenia warto¹ści rejestrów. Zmieni się wielko¹ść pliku logu, ale jednocześnie serwer b¹dzie mia³ możliwo¹ść obs³użenia wi¹kszej ilo¹ści tych plików, a tak¹e zwi¹kszy się ilo¹ść obs³użiwanych baz do 50, co pozwoli obs³użiwac¹ więcej użytkowników na jednym serwerze oraz zapewni lepsz¹ skalowalno¹ść serwerów. Dzięki temu Exchange b¹dzie mó³g³ zaistnie¹ć tak¹e na rynku rozwi¹zań dla naprawd¹e dużych klientów i centrów przetwarzania, a tak¹e

usług hostingowych. Jednocześnie ruch ten zmartwi klientów, którzy mają serwery stosunkowo nowe, pozbawione jednak możliwości przejścia na wersję 64 bitową.

Wsparcie dla administratora

Duży nacisk położono także na zapewnienie odpowiedniego komfortu pracy i uproszczenie zadań administracyjnych. Przeprojektowano interfejs konsoli Exchange System Managera zgodnie z polityką unifikacji konsoli administratorskich różnych aplikacji zgodnie z kryteriami *Microsoft Windows Server System Common Engineering*. Dzięki temu konsola ESM będzie podobna do konsoli ISA lub MOM i dzięki wykorzystaniu MMC 3.0 przełączanie zadań między oknami będzie wygodniejsze i bardziej intuicyjne. Dodatkowo poprzez wsparcie dla powłoki "Monad" administrator będzie mógł wiele typowych akcji automatyzować. Przykład takich skryptów można znaleźć na stronie blogu zespołu Exchange:

<http://blogs.technet.com/exchange/archive/2005/08/16/409299.aspx>

Innym udogodnieniem będzie wykorzystanie mechanizmów instalacyjnych MSI 3.0 w procesie uaktualniania serwera, który dzięki temu będzie prostszy, będzie lepiej wykorzystywał mechanizm przyrostowy i wymagać będzie mniej restartów. Kolejnym ciekawym aspektem, który -jak mam nadzieję- będzie pomagał w pracy administratorom, jest zdefiniowanie większej ilości ról serwerów w strukturze Exchange. Ale o rolach dokładniej postaram się napisać za miesiąc.

Mobilność

Już w Exchange'u 2003 można było zaobserwować dążenie Microsoftu do lepszego zintegrowania serwera z technologiami mobilnymi zarówno OMA, jak i ActiveSync, a przede wszystkim wprowadzenie możliwości wysyłania poczty na urządzenia Windows Mobile 5 (tzw. push mail) pokazało nam jasny kierunek rozwoju. Choć w warunkach Polski niestety jeszcze nie mamy możliwości w pełni zweryfikowanej funkcjonalności, to mam nadzieję, że niebawem operatorzy wprowadzą odpowiednie urządzenia. W Exchange 12 ze względu na brak zainteresowania wykorzystaniem czysto tekstowego kontaktu z użytkownikiem prawdopodobnie OMA zostanie zastąpione kolejnymi funkcjami rozszerzającymi już i tak bogatą funkcjonalność technologii ActiveSync.

Outlook Voice Access- Unified messaging

Użytkownicy wykorzystujący rozwiązania partnerów Microsoftu mogli już wcześniej korzystać z dodatkowych możliwości integracji z telefonami z poziomu skrzynki pocztowej. Pewne rozwiązania tego typu były prezentowane również w pakiecie SBS (integracja faxu) czy też Speech Server, jednak dopiero w nowej wersji systemu Exchange będziemy mieli możliwość wykorzystania zaawansowanych mechanizmów obsługi skrzynki pocztowej z pocztą głosową, obsługą faxów, telefonami mobilnymi, IP i stacjonarnymi. Na pewno ten aspekt Exchange'a 12 będzie szeroko wykorzystywany od strony marketingowej i postrzegany przez użytkownika biznesowego jako największy atut nowej wersji systemu.

Edge Services

Kolejnym ważnym aspektem pracy serwera, o który Microsoft zadba w nowej wersji systemu pocztowego, jest bezpieczeństwo i ochrona poczty. Na pewno do funkcjonalności włączonych już w Exchange 2003 SP2 (czyli Intelligent Message Filter) dojdą kolejne aspekty ułatwiającej walkę ze spamem, phishingiem i spoofingiem. Funkcjonalność prezentowana jako „Edge

Services”, czyli usługi brzegowe, ma zadbać o skuteczną ochronę styku systemu pocztowego z Internetem i oprócz rozbudowanej funkcjonalności znanej z IMF umożliwił będzie chociażby wydzielenie dedykowanego gatewaya SMTP czy też serwera zajmującego się „higieną” poczty. Docelowo pewnie będzie tu możliwość wykorzystania produktów Sybari, ale nadal nie jest to pewne.

Outlook Web Access i Office

Upodobnianie wyglądu OWA do Outlooka, tak dobrze przeprowadzone w wersji Exchange 2003, będzie dalej trwało, rozbudujemy i umożliwił klientom webowym wykorzystanie jak najwięcej z funkcjonalności Office’a 2007. Oprócz funkcjonalności Outlooka, rozwój produktu wskazuje na rosnącą integrację z Sharepoint Portal Serverem 2007 i lepsze wsparcie dla pracy grupowej. Mowa jest także o wsparciu dla Web Service’ów i zarządzaniu prawami (IRM) oraz dodatkowe funkcje pozwalające chociażby w lepszy sposób uzgadniać spotkania.

Podsumowanie

Chociaż wiele szczegółów do wersji finalnej może jeszcze ulec zmianie, jak to bywa z wstępną wersją beta, jednak ogrom zmian i ulepszeń jest imponujący. Nowa wersja Exchange’a z jednej strony nie jest rewolucyjna i rozszerza funkcje widoczne w Exchange 2003 i kolejnych Service Packach do niego, z drugiej strony umożliwia wreszcie pełne wykorzystanie nowych linii serwerów i zniesienie ograniczeń technologii 32-bitowej. Z niecierpliwością czekam na kolejne wersje testowe, by móc lepiej opisać poszczególne składowiki nowej technologii. Wszystkimi nowymi informacjami postaram się systematycznie dzielić z czytelnikami WSS.